Lectura vel vt latinius loquar lectio do mini Guidonis de Bayſo Archidyaconi bonoñ. textus enucleatoris veraciſſimi

ſuper decretoꝝ quam ipſe Roſarium appellauit: cum apoſtillis domini Nicolai Superan tij. J. V. doctoris equitis hieroſolymitani: necnon ⁊ V. J. doctoris domini Petri Albi gnani Treꝫ viſa correcta ⁊ emendata per. J. V. profundiſſimum interpretem ſacroꝝ ca nonum maximum aſylum regium conſiliarium Dominum Joannem de Gradibus que numeros vnicuiqꝫ capitulo in margine appoſuit ⁊ repertorium: vt in calce operis videre poteris: quod omnes ſententias: ac ſingula dicta nota digna ordine alphabetico inge nioſa ſerie vt nil ſupra continet edidit. †

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA
SALAMANCA

¶ Reuerēdi in chriſto patris ⁊ excellentiſſimi. U. J. conſulti dñi Guidonis de bayſo Bonon. archidyaconi commentaria elegantiſſima ſuper decretorū volumine Roſarium nuncupata cum apoſtillis dñi Nicolai Superantij patricij veneti. U. J. doctoris ⁊ equitis hieroſolymitani: necnon ⁊ dñi Petri Albignani Trecij feliciter incipiunt.

Reuerēdo in chriſto patri ſuo dño Gerardo dei gra epiſcopo Sabineñ. Guido de bayſo bonon. archidyaconus ſuus clericus ⁊ capellanus cū recōmēdatiōe ſui utriuſq; hois ſoſpitatē: ac animi ſui letitiā: ⁊ debita correctione attendere preſens opus. Iuxta beatum Ambroſiū. Omnis rō ſupne ſciētie vel terrene creature in eo ē qui ē eaꝝ caput ⁊ auctor. de. xxxvij. diſt. §. ſed ecōtra. alr̄ incipit hinc etiā. Et vbi idez caput deeſt qđ eſt fundamentū ⁊ lapis angularis ibi nullum boni operis
a edificium ſuperedificari ᵃ pōt. vt dicit Grego. i. q. i. cū paulus. Ad honorē ergo ſumme trinitatis ⁊ indiuidue vnitatis pris ⁊ filij necnō ſancti numinis. ⁊ apl'oꝝ principis preciosis mei. ⁊ ad laudē ⁊ ad ſtabilitatē vniuerſalis eccl'ie ſpōſe Chriſti quā Chriſtus deus noſter vere fidei rector ſibi vni deſponſatā ⁊ intactā virginē ſeruat. xcvij. diſt. eccl'ie mer. q̄ ēt irrigat quatuor
b fluminibus paradiſi ᵇ. vt colligit de pſe. di. iij. eccl'ia. necnō ad laudē ⁊ memoriā pr̄nitatis veſtre: quā largitor cūctoꝝ bonoꝝ multis inſignijs pdonauit eo qđ ipſam fecerit virtutū opatione preclarā humilitate preditā euāgelizantes pace: offenſiones ⁊ rixas ⁊ ſcādala recuſantē: vt ō ipſa preſagiebat Hiero. xciij. diſt. diaconi ſunt. in pn. Ego qui inter iuris canonici pfeſſores me reputo minimū ⁊ potius inſufficiētē ad tāta onera ſupportāda. Cōfiſus tñ de melliflua largitate illius qui dat oībus affluēter ⁊ nō improperat. i. q. ij. quā pio. Qui dixit. Aperi os tuū ⁊ ego adimplebo illud. Qui ēt calculo ſumpto de altari ſeraphice tangit ⁊ mūdat labia impleccā. vt di. ſcire reclus. viij. q. i. in ſcripturis. §. nō auiditate laudis pſequēdi: ſz charitate ſemināde veritatis. xxxvj. q. iiij. obijciuntur libenti humero onus grāde ſubire. pcurauī ad vtilitatē ſtudere volētiū in aureo volumine decretoꝝ ad memoriā reducēs qz nemo naſcat ſibi ſoli ar. ad h. viij. q. i. in ſcripturis. iuxta pn. Et ſicut plene noui veſtra pr̄nitas gēſtū doctor attellat quoſdā alloquētes in h verba. Nolo vos ignorare fratres. qz patres nr̄i oēs ſub nube fuerūt. de pſe. di. iiij. nec quemq̄. circa finē. Sed vbi noꝝ occurrit ignea clarītatē nō opponere pcurauerunt. multotiēs ignota p ignotius ⁊ aliter quā debebāt exponētes. Et id qđ dicit hiero. Quod vino inebriant q ſcripturas aliter intelligūt quā ſe hz veritas: vt legit. xxxvij. di. vino. Et dixit beatus Clemēs qz ex
c ſcripturis ᶜ nō debemus qrere ſenſus extraneū. Sed ex ipſis ſcripturis debemus ſenſum capere veritatis. Ita tñ qz vbi quis vera dixerit falſa ⁊ ſimulata declinet. ar. c. di. relati. Ideo cū maximo ſtudio ⁊ labore ipſoꝝ noſtroꝝ patrū antiquoꝝ ⁊ modernoꝝ reuoluēs volumina: alias teſtuales. necnō gloſſaꝝ cōium declaratiōes ſuppletiōes: necnō nodoſas difficultates elicere procurauī. vnicuiq; reddēs qđ ſuū eſt. xij. q. ij. cū deuotiſſimam feminā. hec ſigna additionū ⁊ gloſſaꝝ in hoc opuſculo demonſtrabit. Et ſi que gloſſelle ſeu remiſſiones ſine certo ſigno cōperiant in eo qđ benedicent oro vt veſtra paternitas ſoli principio veritatis dignet aſcribere qz linguas balbutientium facit diſertas ⁊ p linguas infantiū loquit veritatem. vt. iij. q. iij. in §. §. ſz obijcit. Nā ⁊ omnis mūdana ſciētia falſo ſibi vēdicat pericie pncipatū q ſolus venit ō pruidētia trinitatis. et cuius puidētia triſiphanus ſi qua vera ⁊ ineffabilia pmulgamus ad cuius laudē deficit oīs caro cū ſit incōprehēſibilis. vt in concilio legit gnāli. extra de ſum. tri. ⁊ fi. catho. c. i. Sz ſi quis in opibus hoīm nil fiat adeo bonū aut beatū cui nō poſſit aliqua pernicies irrogari. vt ſatis pōt colligi. xxiij. q. v. de occidendis. in fi. Nā idē pater q creauit bouē. ipſe creauit ⁊ culicē. de. xxxiij. q. iiij. q fm carnē. Tamē qz ingenioli mei aliter ad culmen non pot peruenire veritatis niſi hoc alterius eraſerit lima paulatim. vt h m. Greg. trāſumptiue ſcribit. vij. q. i. §. cū eſt. iuxta pn. hura ſilentij clauſtra recludi neſciuimꝰ. vij. qđ. i. ibi aduna. ad campū certaminis pſidēter accedo vbi ceteroꝝ patrū ſententijs ſeu oppoſitionibꝰ defenſabor cōfidens qz liber tāto ſit gratior ⁊ acceptior: qto oīum pene doctoꝝ a ſtipulationibus conſtat efficatior. Quē ſi quidē cāpus ad veſtre paternitatis gloriā diſpoſui decretorū roſariū nūcupare. vt ſicut roſa iter ceteros flores obtinet principatū ſic noſter certaminis cāpus preemineat inter alia opuſcula cōpoſita a modernis. In quo ſugſiuita

ſibus cunctis radicitus granum diſcutiatur a palea. vinū a fece deſecabitur. ⁊ coloruz ſeu nominū ſchematibus nō attētis meo iudicio ſola veritatis medulla cuius eſt amica ſimplicitas cōtinetur. Dicamus ergo principio noſtro ſit preſens virgo Maria. cui principio medio atq; fini adſit ⁊ confirmet Petrus vicarius Ieſu Chriſti. Eſtote ergo memores honeſtatis veſtri ⁊ mei aliqualis veſtri capellani. Ut per hec ⁊ alia bona que feceritis i hac vita in celo poſitis cū angelis collocari. Inter quos
d in futuro iudicio vos requiram Amen. ᵈ hoc enim verum eſt ſiue erit. de conſe. diſt. ij. recurra. in fine.
f Incipit cōcordātia ⁊c. ſ. nunc. † vel dicas incipit concordantia. i. cōpilatio ⁊ in vnū reductio. ¶ Canonum diſcordantiū. Collis in diuerſis cōpilationibus ⁊ locis poſitorū ⁊ diſperſorum. ¶ De iure conſtat ſcripto vel etiā diuine. ſ. iuris naturalis. ¶ Humane. i. iuris cōſuetudinarij. vel. i. humane legis ſcripte ſiue nō ſcripte. Uel dic planius tractaturus Gratianus de iure canonico legū eccleſiaſticaꝝ cōfuſam materiā ſiue diſſonantiā in luculentā cōſonantiaꝝ redigere intendit in hoc ope qđ ex ipſa rubrica apparet dum dicit
2 ſic. † Incipit cōcordātia diſcordantiū canonuz quā ſolā ad oīa
3 que in opere hoc cōtinent ſufficere ei viſuz eſt. † Et licet in libro decretalium ⁊ in alijs libris legalibus ſm mutationē materiarū ſingule varient rubrice. hic tñ nō ſic. ſz eaꝝ mutationes per diſtinctiones diſtinguit ⁊ per qōnes ⁊ ibidem diuidit. alias iſtā rubricā ad oīa inferius poſita credens ſufficere cum in diſtinctionibꝰ ſiue in cauſis hec ſit ſola eius intētio diſſonātiā
4 canonū ad cōcordiā reuocare. † Mirabile tñ vr qz ſaltem true rubricas in hoc opere nō poſuerit. cū materia canonuz triplex ſit. miniſtrorum videlicet diſcretio vt in diſtinctionibus. negocioꝝ deciſio vt in cauſis. ſacramētoꝝ erudicio vt in tractatu de
5 conſe. † Sed quare hoc fecerit ex predictis liquet aperte. in hic. n. oībus ad hoc ſolū nitit vt canones diſcordātes ad concordiā reuocet ſm Jo. de. f. ad huius dicti intelligentiā dicas qz in eadē ciuitate ſub eodē rege duo ppli ſunt ⁊ ſm duos populos due vite ſm duas vitas duo principat⁹. ⁊ ſm duos principatus duplex iuriſdictionis ordo pcedit. Ciuitas eccleſia ciuitatis rex Chriſtus duo ppli. duo i eccleſia ordines clericoꝝ ⁊ laycoꝝ. due vite ſpūalis ⁊ carnalis. duo principatus ſacerdotiū ⁊ regnū. duplex iuriſdictio diuinū ius ⁊ humanū. redde ſingula ſingulis ⁊ cōuenient vniuerſa. de iure humano varie ac cōfuſe in cōſtitutionibus principū. ⁊ in reſpōſis prudentuz multa
6 legunt. De iure aūt diuino dicendū eſt. † Et quidē in principio de origine ipſius ⁊ de pceſſu diuini iuris. origine qdā a prin-
c cipio mūdi cepiſſe dicūt cū eni adā de inobedietia ᶜ argueret a dño quaſi accuſationi exceptionē obijciens relationē crimi-
7 nis in cōiugem imo in cōiugis auctorē cōuertit dicens. † Mulier quā dediſti mihi in ſociā ipſa me decepit ⁊ comedi. ſicqz litigandi vel vt vulgariter dicamus placitādi forma in paradiſo videt exorta. Alij dicunt a veteri lege iudicioꝝ ordinē initium habuiſſe. aīt enim moyſes in ore duoꝝ vel triū teſtiū ſtat oē verbum. ij. q. iiij. in prin. In nouo quoq; teſtamento paulus aplus ait. Secularia ergo iudicia ſi habueritis cōtemptibiles q ſunt in eccl'ia illos cōſtituite ad iudicādū. i. ad corin. vj. c. xj. q. i. §.
8 ex his. † alij cōpendioſius ordientes diuini iuris originē a primitiua ſumunt eccleſia. Cū enim ceſſante martyrū perſecutiōe eccl'a reſpirare cepiſſet ſub cōſtātino imperatore ceperūt patres ſecure cōuenire: ⁊ concilia celebrare ⁊ in eis pro diuerſitate nego-
9 tioꝝ eccleſiaſticoꝝ diuerſos canones ediderūt ⁊ ſcripſerūt. † ſz canonū ſeu decretoꝝ quedā ſunt pſonalia qdā gñalia. Perſonalia ſunt que pſonas nō trāſgrediunt nec ad exēplū trahunt. i. q. i. §. ſicut ergo. xvj. q. ij. nō exēpl. ſicut eſt de priuilegio ſpeciali. ſiue datū ſit pſone. de. vij. q. i. petiſti. ſiue datuz ſit collegio vel loco. xvj. q. i. hinc eſt. Gñalia ſunt que vniuerſitatē cōplectunt. ſ. vt quilibet obediat ſuo epo. xciij. di. nulla. xj. q. iij. ſi aūt. vt nullus loquat cū excōicato. xj. q. iij. cū excōicato. Itē quedā ſunt in ſpicienda ex loco ⁊ tpe de. xxix. di. c. j. Itē quedā ſunt ſm imperium
10 dicta. quedā ſm pmiſſionē. quedā ſm indulgētiā quedā ſm cōſiliū. † Quatuor iſta reſpiciūt quatuor gña hoīum quoꝝ qdā ſunt pfecti: quidā perficiēdi: qdā infirmi: qdā reprobi. que cōſilij cōtinēt data ſunt perfectis. que precepti pficiēdis. que permiſſionē infirmis. que phibitionē reprobis. Scdm imperiū ſicut de debito cōiugali reddēdo. xxxij. q. v. ſi dicat. Scdm prohibitionē ſicut de vxore nō dimittēda excepta fornicationis cauſa. xxxij. q. v. preceptū. ⁊ de nō accedēdo ad aliā vt eadē cā
11 ⁊. c. q. nō mechaberis. † Scdm indulgentiā ſicut de permiſſione coitus cōiugalis qui ſit cā incōtinētie qui permittit vt gratius viuat. xiij. di. nerui. Scdm cōſiliū vt de nō dimittēda coniuge infideli cohabitare volēti. xxviij. q. i. ſic enim. ⁊. c. iam nūc. ⁊ de capiēda cōtinentia. xxxij. q. i. integritas. ⁊. xxxij. q. v. qui ſa[illegible] Itē quedā dicta ſunt ſm iuſtitie rigorē. ⁊ quedam ſm mi[illegible]

a ¶ Supedificari. Adde. c. venies. ō pre ſby. nō bapti. glo. ſ. in. c. vbi ſana fides. xxi iij. q. i. gl. i ver bo fundamē to. in cle. j. de ſum. tri. ⁊ ſūna verba origina lia. j. ad Co rin. h. iij.

b ¶ Quatuor fluminibꝰ paradiſi. Adde c. canones. xv. di. ⁊ ſunt verba originalia. Gen. ij.

c ¶ Ex ſcripturis. Adde. c. hereſis. xxiij. q. iij. c. nec mi rum. xxvj. q. v. c. marchion. j. q. i. in. §. item obijcitur. ij. q. quarta.

d ¶ Amē. addi glo. in. c. ⁊ ſi ipſe. de iure iur. Archi. in c. ceſſaluiſſi. §. qđ. iiij.

e ¶ Adam de inobedientia. Adde origina liter. Gene. i.

2 tribunos ⁊ leges ab eis latas tribunitias appellauit.† tribuni
dicti ſunt a tribuendo iura ꝑpło vel a tribu.i.ꝑpło cui preerant
vel ꝑpłs diuiſus erat ſic in tres ptes ⁊ ex qualibet pte tribuni
eligebant̄.⁊ deinde ab illis trib⁹ partib⁹ ex qbus creabant̄ vo
cati ſunt tribuni. ¶ Julie a iulio auctore.h. ¶ Cornelie a corne-
lio auctore.h. ¶ Suffecti.i.ſubſtituti dicebant̄ q in locū cōſulū
qui ſinē ſui cōſulatus defunctoꝝ cōſtituebant̄.idē ⁊ mortui dice
bant̄ q in locū mortuoꝝ ſubrogabant̄. ordinarij dicebant̄ illi
cōſules qui eligebant̄ ⁊ intronizabant̄ tpe congruo ⁊ ad h̄ or-
dinato.h. ¶ Pro ſuſcipiēdis.i.ſuſceptis.ber.quarta ps hodie.
tercia extra de teſta.ray. ¶ In.i.gl.ibi. ¶ Ad onus tutele.adde
⁊ hāc premiū.C.qui nu.li.ſe excu.l.i. ¶ In ea.glo.ibi. ¶ Exclu
3 dant̄.† ab honorib⁹. Adde ex hoc arguit quidā ꝙ talis minor
a nō hȝ vocē ᵃ in electione ſiue in capitulo qd verum eſt ſm̄.T.⁊
ber.q ita no.extra de cōſti.cū. M. Sed alij dicūt eos vocan-
dos ſi nō appareat de ꝯſue.ſm̄ Inn.qui hoc no.extra de eta.⁊
quali.ex rōne ſed ſz hodie expediri vī.extra de elec.li.vi.ex eo
ꝙ ſumpto argumēto a ꝯtrario ſenſu. ¶ In ea.glo. ¶ In fi. Adde
ff.de mu.⁊ ho.ad rempublicam.

o Satyra.a ſaturitate q̄ paraphis plena cibis Jo.de.f
¶ In.i.gl. ¶ In fi.dī enim hec lex de latina liberta-
te eē que quaſi ꝑ ſatyram fuit introducta.ſm̄.h.

1 Rodie rodie.† in qua fiebāt frequēter iactus de naui
bus ꝑp loca piculoſa vel iō ſic dī q in ea tractat̄ gña
liter de nauibus cōmercijs. ¶ In.i.gl.in fi. Adde
hodie ſtatū eſt decre.extra de rap.excōi.vbi dicit.
2 T.⁊ gof.ꝙ vī ꝙ ſit canon late ſnīe.† ſed Inn.credit canonem
ſnīe ferende.idem innuit ber.de hoc no.i.q.vij.diſpēſationes.

¶ Diſtin. iij.

a OMNES. De ſpeciebꝰ ſupradictis ab illo
loco ius naturale. ¶ † Sed q̄r
vero tractauit de qbuſdā ſpēbus iuris ſed quia
principalis eius intentio eſt tractare de lege ec
cleſiaſtica. Jō ſupponit hāc terciā diſtinctionē
que hic intitulat̄ in qua oſtēdit quo noīe lex ec-
cleſiaſtica cēſeat̄.ſ.canō interſerit etiā de priuile.⁊ qd ſit legis
officiū.la.Et diuidit̄ hec di.i tres ptes in prima pbat qd ſit canō
Jo. ¶ De foreſe.i.ſeculare. ¶ Canonis grā aliter ſumpto voca-
bulo.vi.li.c.xvi. ¶ In glo.ſz q̄ ibi. ¶ Cōcilio. Adde ad h.xvi.
di.habeo.h. ¶ Oportebat.xxi.di.§.i.in princ.xxx.diſt.nicena.
¶ In.c.gl.ibi. ¶ Alicui⁹. Adde ad hoc.xix.di.ſi romanorum.
h.pſonat. ¶ In.c.gl.ibi. ¶ Fidei xpiane. Adde de cōſe.diſ.v.
c.pe.⁊ vl.la.⁊ xcvj.di.ſatis vbi de h.c. ¶ In ea.glo.ibi. ¶ De
mortuis. Adde.i.di.iiij.denique la. ¶ In ea.glo.ibi. ¶ Pena
adijcit. Adde de cōſe.di.iiij.non oportet.la. ¶ In ea.glo.in fi.
Adde.xvij.q.iiij.ſi quis ſuadente.la.

a Regula in grammatica.† Regula eſt collectio multo
rū ſimiliū.la.ad hoc declarādū ſcire debes ꝙ nomē
b regula ſumit̄ plurib⁹ modis vno mō dī rēa ᵇ.i.ſpūa-
lis norma viuēdi.l.iiij.di.multos.in fi.xl.di.hm̄. Item
dī regula.i.virga.i.q.iiij.§.nē pcō ciuili. Itē ſumit̄ regula pro
iure cōi.lviij.di.c.i. Itē p regula eccleſiaſtica.xlviij.diſ.quā.i.q.
iij.ſaluator.⁊.aboqui.⁊.q.i.ſi qs epō. Itē dī regula diffinitio cō
pēdioſa rep vniuerſitatē cōplectēs.xi.q.i.quero. ¶ Ancſuz.i.
a rectitudine vel a veritate. ¶ Viuunt ſub regula debēt eē cleri
ci.i.q.ij.ſaluator.la.viuētes ab hac regula dī regularis ſm̄ ho.
qd dic vt no.in ſum.de regula.§.ij. ¶ In glo.i.ibi. ¶ Breuiter
enarrat. Adde.i.nos alr̄s in varijs iuris partibus cōtentū bre-
2 uiter recitat.† Et no.ꝙ officiū regule eſt rōnes cōſtringere. pro-
pterea dicēdū eſt ꝙ regula eſt ꝯiunctio rōnis ⁊ hoc iō q̄r ra
tionibus pluriū caſuū eandē rōnē habētiū vnā numero gene
ralē traditionē facit ⁊ ſic q̄ nunc primo plures nūero rōnes ad
vnam ex oībus cōmunis pcedentē reducuntur per regulam.
3 ¶ † In.c.gl.ibi. ¶ In fi.dic planꝰ hic appellat̄ regula qd gña
liter ſtatuit̄ nō adiuncta aliqua exceptiōe ⁊ hec nunqȝ ſaltē in
pdicta lege appellat̄ regula.id qd includit in ſe ſuas exceptio-
nes.vn̄ ſz regula nunc patiat̄ exceptionē nihilominus dī regu
la ſed tūc perdit officiū ſuum vt ibi dicitur ſm̄ Jo.de fa.

1 Ordo canonū.hic incipit.ij.ps hui⁹ di.† in qua diſti
guit inter cōcilia ꝓuincialia ⁊ gnālia.⁊ ꝓuilegia qd
ſit ꝓuilegiū Jo.de.f.⁊ ꝯfundit hic vocabula.⁊ accipit
canones in larga ſignificatiōe.ſ.p canonibus decre
tis ⁊ decretalib⁹ epłis ſm̄.h. ¶ Cōcilioꝝ.ꝯ.videas.xv.di.c.i.⁊.
cōcilij. ¶ Uniuerſalia.i.q.vij.cōuenientib⁹. ¶ Prouincialia de
2 cōſe.di.iij.c.i.xi.q.iij.c.pe. ¶ Legato† legat⁹ in ꝓuincia ſibi de-
creta ſiue cōmiſſa pōt ſtatuta edere q̄ durāt etiam eo recedēte.
extra de of.l.nemini.⁊ vt eniteo oīm caſuū intelligas de ſtatu
tis legatoꝝ editis in cōcilijs ꝓuincialib⁹ gnālib⁹ de qbus hic
loquit̄ gra.⁊.i.lxxvij.di.vimā de alijs pceptis vel inhibitioni-
bus vel interdictis dico ꝙ ſi indignāter ꝓhibet alicui aduoca

re poſt tps adminiſtrationis eius pōt ſuo iure aduocare.ff.de
3 pe.l.vl.ſm̄ vin.† nā illa lex hȝ intelligi qn̄ iudex ſine cauſe co-
gnitione nō in iudicio p interlocutoriā interdicit alicui ex arte
ſua. Jllud enim interdictū nō durat vltra tps adminiſtrationis
vt ibi dī ſm̄ gof.q ita no.extra de offi.leg.nouit.⁊ adde qd di-
cam de hoc.l.di.c.p.v.l.iiij.di.ſalonitane ⁊ ſimiliter ſi ad tps ꝓ-
hibet illū.ff.de pe.l.moris. Si vero ſentētionaliter cū cauſe co
gnitione ſuo officio finito nihilominus tȝ ſtatutū ⁊ ita intelligit̄
4 C.de poſtu.l.i.ſm̄ vin.qui ita no.in pre.decr.nemini.† ſed an aūt
eps poſſit diſpēſare ꝯ conſtitutionē legati latis no.ho.in ſum.de
elec.§.⁊ qui nullo iure.verſ.⁊ nūquid eps ibi videre poteris.
¶ Metropolitanoꝝ.xviij.di.c.i.xcij.diſt.c.pe. ¶ In glo.i.ibi.
¶ Prouinciale. Adde ſub.niſi ſup hoc reciperet ſpāle mādatū
aīs nō pōt ſm̄.h.⁊ lau.qd de ꝓuinciali cōcilio dī verum eſt in
his que ad ſolū papā ſpectāt vt.xvij.diſt.c.huic.⁊ hoc vī innui
5 in verbis proximis ſequētib⁹.† Nā cōdere ꝓuinciale conciliū
non cōpetit ſpāliter pape.imo hoc pōt metropolitanus cum
ſuis ſuffraganeis.xcij.di.c.pe.vt ergo eo inferior nō videat̄ le-
gatus dicēdum eſt ꝙ ſtatuta ad ꝓuinciā ſibi decretā hoc pōt
6 legatus.† nā in ꝓuincia ſibi decreta ordinarius eſt.extra li.vj.
de offi.le. ¶ Legatos ⁊ in ea poſt papam omnibus alijs maius
hȝ imperiū.extra lib.vj.de elec.ſi abbatem.§.i.de hoc not.per
gof.in ſum.de offi.le. ¶ In.c.gl.ſup.c.verbo. ¶ Prouinciale.
Adde idē no.xvj.di.c.ij.q.q.viſideo. ¶ In.c.gl.ibi de offi.ex
cui mādaſtiur.l.ij. Adde ibi ꝙ alio diſtinctiōe loquit̄ ⁊ ſic nō
obſtat his que.ſ.c.glo.dix. ¶ In ea.glo.ibi.xvij.di.nec licuit.
Adde illud.c.⁊ ſe.concor.⁊ nil faciunt ad rem ſi bn̄ videbitur.
¶ In ea.glo.ibi. ¶ Dicas ꝙ adde hanc ſententiam hoc tȝ.h.
¶ In.c.glo.ibi. ¶ Que ſpectāt ad omnes. Adde forte officij.ſz
nō religionis.qd dic vt no.Innoc.extra de conſti.cum oēs in
glo.i.in fi.⁊ de regula ſuper eo in gl.quid ſi ⁊ an ſi. ¶ In ea.
glo. ¶ In fi.adde.⁊ de hoc no.xviij.di.in ſumma.⁊ hanc ſequi-
tur de verbo ad verbum. Jo.f.

Et quidē.i.que dicta ſunt a principio de diuerſitate iu
ris qd quoddā eſt diuinū.quoddā hūanū ⁊ aliud eſt
ciuile.aliud naturale.aliud gētiū ⁊c. Et qd cōſtitutio
eccleſiaſtica dī canō.⁊ ꝙ canonū alij dicunt̄ decreta pontificū
alij ſtatuta conciliorum ⁊c.h.⁊ ibi.xvij.capitulo.

1 Priuilegia priuata.i.† nō cōia.h. ¶ In gl.ibi. ¶ Si-
p ue ſit collegiū. Adde vt.xvij.q.i.hinc etiā ¶ In ea.
gl.ibi. ¶ Siue aliqua ſpālis.adde vel expone priua-
toꝝ.i.de priuatis legibus a iure cōi ⁊ ſic eſt neutri ge
neris vel.i.ſingularium aliquoꝝ immunitate nō cōiter oīum vel.i.
exēptorū aliquoꝝ Jo.de.f. ¶ In.c.glo.ibi. ¶ Sicut p q̄r.adde
de hoc ēt no.xxv.q.q.in ſum.⁊ extra de cōfir.vti.vl.ꝑpaulinata.
⁊ extra de of.dele.quā abb.in gl.vl.⁊ extra de priui.ex ore. Et
no.ꝙ quidā dicūt ꝙ priuilegiū vel diſpēſatio nō eſt ꝯtra ius quia
ius nō ꝓhibet fieri diſpēſationē vel priuilegium. dūmodo non
2 abſorbeat ius alterius.⁊ alij.xxv.q.i.peruiſi.ſed nō eſt ꝯtra e-
dictum iuris ſed conicē.xxiiij.qd.iiij.ipſa pietas ſm̄ la. ¶ In
3 ea.gl.ibi. ¶ Uerba priuilegij eē certa debēt.adde aūs † inuti-
le eēt priuilegiū extra de priuil.in his.ar.ff.de leg.i.ſi qn̄ Jo.
4 ¶ † In gl.i. ¶ Priuatis.adde vel dic. ¶ In priuato.i.ſcr. vt in
priuatū cōferat vel dī. ¶ Priuilegiū q̄ aliquē priuat eſt. ius a
iure cōi vel eximit vel q̄ ius cōe priuat in aliquo ſm̄ hu.

1 Officium.hic incipit.iij.pars hui⁹ diſt.in qua dī † quid
ſit officiū legis io.de.f. ¶ Ho neceſſe vt dicā coit. ¶ Pro
natū eſt vt adulteriū ⁊ ſimilia.vt.xxxij.qd.v.ex ꝯ hȝ ⁊
act.ff.de le.legis virtus. Jo.de.f.vel conuenticulas.
C.de epi.⁊ cle.l.conuenticulā. ¶ Licita.i.bona.h. ¶ Premium
xiiij.q.v.c.vi. ¶ Jllicita.i.mala extra de diuor.gaudemus. ¶ Li-
bellū.xxxiij.q.ij.non ſatis.de illo libello etiā habet̄.xxv.di.ab
exordio.⁊ ibi dicam.nam ibi videas. ¶ Ne grauiora.vt homi-
cidia.xxxi.q.i.§.ſed obijcitur.

1 Omnis autē lex.† que de tali materia loquit̄ vt eſſet
ois obiectio la.⁊ hu. ¶ Permittit.nō ꝓhibet ſz nō
pcipit.h. ¶ Prima.xxiij.q.i.militare la. ¶ Uirginum.
xxvi.q.i.que.xpō.xx.q.i.puelle.xxxiij.q.ij.ſi qs nō di
cam la. ¶ Puniit.i.puniēdū ſtatuit.h. ¶ Eius.i.legis ⁊ eſt parē
theſis vſq3 ibi ⁊ pcipit ⁊c.h. ¶ Premio.i.remiſſione. Jo.⁊ hoc
reſpicit vbū pmittit. ¶ Pena ⁊ hoc reſpicit vbū punit. ¶ Mo
2 deratur.i.regit ⁊ gubernat̄.† vel ab ea bñfactores remunerant̄.
⁊ malefactores puniunt̄.h.pcipit. Sȝ q̄re ꝯſiliū nō eſt legis of
ficiū.cū ſāpe ꝯſulat.xxvi.q.i.ſic.n.ff.de rei ven.l.is qui decis
3 nauit.† Rā.q̄r ratio ꝯſuluit vel quia ſub permiſſione contine-
4 tur q̄ndoqz ꝯſuluit puniunt la. ¶ In.i.gl.ibi. ¶ Si qs verius.
Adde.ibi eſt comparatiua permiſſio. que non excuſat a pctō.
¶ In ea.glo.ibi. ¶ c.ſignificat t. Adde que hodie eſt remota
fuit tñ in prima cōpilatiōe. ¶ In.c.gl.ibi. ¶ Cōparatiua per-
miſſio.adde de hoc loquit̄.xxvi.q.ij.hi q. ¶ In gl. ¶ Sed nun-

a ¶ Minor nō hȝ vocē. adde gl.in cle.ſi.de eta.⁊ qua.⁊ p doct.in.c.ſup inordinata.de preben.

b ¶ Uno modo dī regula quot modis ſumit̄ h nomē regula vide p doc.in rub.de regl.doc.i.ru. de reg.iu.no. in.c.declinae. de teſti.ſpo.li. vj.bart.in.l.ij. ff.ſi qs in ius voc.non ier.

1 licet exponam. ¶ Carebit. i. testificationes. † Dicit tamen q pōt etiā intelligi de libello accusationis. s. q nō est recipiendus cū effectu absente altera parte & nō per contumaciam.

Arebe. continētes dicta testium contra reum absentem nō per contumaciā productorū. fm Ber. & bar. brix. ¶ Lucidius accusatoris. Bar. brix. ¶ Illo tēpore scilicet quādo ille attestationes fuerūt recepte. ¶ Illic i. in iudicio. ¶ Recensuit. i. iudicauit. Hug. sed leges non recipiuntur nec canones. ā. c. omnia. vbi de hoc.

Onantur. ¶ Negocio. i. causa quā papa nūc cōmitit ipsi decoroso cui sic scribit. ¶ Veritatē nouerunt. ita vt veritatē totam aperiant: q si partem veritatis omittāt reputabunt falsum dixisse. arg. ff. de euic. l. si res que apud. §. si fundū. fm leges sic. ā. c. dignū. & xv. q. iij. §.

2 cū ast. ℂ In j. glo. in fi. † Adde & no. q reus citatus ad locum nō idoneū vel suspectū semel respōderit. nihilominus si iteratō ibi citeretur poterit excipere: etiā post litis contest. cum fm Tan. in prima instantia in qua iam respondere incepit nō pōt opponere: & intelligit instantiā tēpus q ab hora prime cōparitionis vsq ad datā licentiā partibus reuertendi ad domum elabitur: qd dic vt no. ipse Vinc. extra de rescrip. dilectus. ij. & Ber. com. c. ti. nōnulli. & in spe. de ap. §. restat videre. circa fi. vbi idē no. & illa exceptio erat pponenda & pbanda coram iudice. nā si causa appellandi nō contingit ipsius iudicantis personam: sed pptea q reus timet in loco & aduersarius minatur ei: debet probari coram eo. ff. de offi. procon. nec quicq. §. vlti. sz secus in suspitione vel infamia iudicū. extra de rescri. sollicitamus. fm Vinc. qui ita no. extra de ap. interposita. & adde qd de hoc dicam plenius. xxxiij. q. ij. siue. & dixi. ā. c. q. v. q suspecti.

Ecesse est adesse sub. debere. ℂ In gl. parilitas ibi. ¶ Ex illa. adde loquit in penis inferendis in quibus deseritur. l. di. ptumaces. extra de offi. dele. pastoralis qd dic vt no. extra de trāsa. c. vlt. in glo. penul.

ℂ Questio. x.

Quod vero deficientes.

1 † In hac questione probat magister. q si accusator deficit in primo capitulo: non admittitur ad sequētia: qd intelligo cum non erat lis super aliis contestata. ff. de pub. iu. qui rem. & hoc pbat per. c. sequētia. Jo. de. ad sequētia. hoc ideo q presumitur eoipso calumniose velle pcedere ad alia fm Jof. de hoc dixi ij. q. iij. c. ij. ad hoc. li. vj. de elec. si forte. ℂ In. j. glos. ibi. ¶ In primis. ad hec. &. q si forte. pōt. n. quis de pluribus condemnari simul vel absolui. ij. q. vj. si quis ex pluribus. ℂ In ea. glos.

2 ibi. ¶ Paulum. † Adde bene dicit: quia si deficit in maiori vel minori nō admittitur postea ad sequētia: quia presumitur calumniator: vt. j. e. c. j. nisi in exceptis criminibus in q̄bus quilibet admittitur ad accusandū. & hanc opinionē dicit Ber. esse verā: cū primus capl'm huius questionis indistincte loquat: āā hec opinio fm eū melior est q̄ sequēs. ℂ In ea. gl. ibi. ¶ Ad sequētia. adde sz pcta extra lib. vj. de elec. si forte. ¶ Sequētia. hoc ideo q presumit eoipso calūniose velle pgredi ad alia fz Jof. de hoc dixi. ij. q. iij. c. ij. ad hoc. extra li. vj. de elec. si forte.

3 † Nam generaliter calumniari dicitur qui sciēs se nō habere iustā litem mouet iniuste siue agendo siue defendendo. vel contradicendo etiā ciuiliter. ff. de calū. l. j. in prin. & per totū. ff. de condi. & de. in sum. insti. de pe. te. li. in prin. & §. tā actoris. C. de aduo. fis. l. fisci. extra lib. vj. de elec. statuimus. & de pe. calūniaz. vnde merito talis calumniator repellendus est a cause psecutione. vt in pre. c. si forte. & c. ti. et circa. & ar. de foro cōpe. si dili gentius in aucten. quo oportet epi. §. si tamen. coll. j. ff. de pe. here. post q̄. ff. et in pos. lega. l. iiij. §. nec tamen. de hac materia latius no. G. durā. in pre. c. vt circa. in verbo exprimant. ibi videas. & no. ff. de his qui no. infa. athletas. §. calumniator.

Lacuit quotiescūq clericis. idē de laycis. hu. ¶ Accusatoribus. non est vis in plurali numero. sed diuidit ab accusatoribus quorū vnus accusat clericū: & alius aliū. & sic soluit hu. de hoc no. ij. q. j. in prin. ¶ Mul-

4 ta crimina. † ar. q q̄s simul pōt accusari de pluribus crimi-
5 nibus * arg. ij. q. j. in primis. & q. vj. si quis ex. & q. vij. lator. quod verum est. alias non haberet locum hec questio nec hoc. c. fm Hug. ¶ Obijciantur successiue. q primo de vno q̄ de alio: prout statim sequitur ibi. de quo prius egerunt Lau. ego aliter intelligo: vt in glos. seq. ¶ Prius egerint. i. prius discusserint in iudicio. nā hoc. c. intelligo quādo simul pponuntur plura crimina pcta reū: si prius de vno discutitur in iudicio. & deficit opponēs in probatione eius: tūc repellitur ab aliis vt hic ad idē. ff. de accu. si cui. & hoc etiā tangit glo. ā. c. in sum. & hoc dicteo ex eo qd habetur. j. c. §. vlt. in fi. ad hoc facit extra lib. vj. de elec. si forte. & hoc etiā satis tangit glo. ā. eo. c. que incipit. sic

2 posuit &c. in fi. ¶ Ad cetera sequentia. Hu. ¶ Admittitur. † Et sic ex quo deficit in primo: nō recipitur nisi in criminibus exceptis. & hoc fit in fauorē accusati: de cuius innocētia iam presumitur & in odiū accusatoris de cuius calumnia presumitur: ergo quo deficit in vno & aduersarij est eum repellere si ad sequētia vellet procedere: & si ille vult pati iudex debet eum repellere & nō admittere. arg. ij. q. vij. querendū. & c. alieni. & xxxj. q. v. indicantem. fm Hug. & idē dicit Lau. & dicā. j. q. proxi. c. j. in prin. qui dicit q iudex discretus debet semper primo recipere pbationē maioris criminis: sed siue hoc fiat siue omittatur imperitia iudicis vel alia causa: dicit q ad nullū sequens est admittendus ex quo deficit in primo: quia presumitur de eius calūnia: nisi in criminibus exceptis in quibus omnes indifferenter admittuntur fm Hug. sed Lauren. distinguit: q si deficit in quocunq crimine & est calumniator. non admittitur postea. si vero nō. est calumniator bene potest admitti. ar. ij. q. iij. c. paulum. & hoc in leuibus. fm Lau. ℂ In gl. sed videtur. ibi. ¶ Sed melius. adde hec fuit sētia Lau. ℂ In ead. glo. ibi. ¶ Contra eum adde sed si primo super his lis contest. esset nō esset permittenda. cū nec peremptoria sit. Si aūt primus probauit & in vltimo defecit: bene punitur reus: consideratur enim tēpus nō pñs in quo iam infamia est accusator: sed precedens quando incepit. ar. ff. de pe. quedam. fm Lau. ℂ Probatur.

Os qui falsa scienter. qd est calūniari. nō iusto errore pñt excusari. ij. q. iij. §. notandū. & idē dicit. Hug. qui etiā dicit q hoc nō multū pbat qd dictuz est in. §. pre. licet Gratianus hoc asserat. nisi in hoc: q cum illi excōicent vsq ad epīscopū ad sequētia excōicati nō admittentur. ¶ Conuicti. per sententiam condemnati. Hug.

1 I. Ordo. si persone accusatorū episcoporū. i. illorū q epos accusant. Hug. ¶ Apparuerint per sententiā. Hug. ¶ Culpabiles. i. calumniose. ¶ In iudicio ad arguendū &c. i. ad accusandū aliquē: quia tales facti sunt infames sz Hug. ¶ Voluerint. sic. iij. q. vj. c. j. & c. ii. ℂ In

2 glo. sua. ibi. ¶ Prosequendo. † Adde hanc sniam videt fouere Hug. dicit enim q in criminalibus vel ecclesiasticis nō admittuntur. verū est cōtra episcopos: sed contra alios bene agerent pprias causas criminales vel ecclesiasticas sz Bar. brix. Sz Inno. videtur intelligere generaliter: put ipse no. extra de accu. sup his. in gl. ad excipiendū &c. §. aliquāsi dicit: vbi dicit q licet hoc. c. loquat in accusatione: tū eadē ratio est in exceptionibus: maxime vbi exceptio vim actionis habet. p intellectu Inno. facit expsse littera rubea huius. c. & iiij. q. vj. c. j. in illa rubea & nigra. & c. accusatorū. in littera rubea & nigra. & dic q hoc est speciale &c. vt sequit in glos. & hoc repete qd dixi. ij. q. vij. si qui sunt. ℂ In gl. ¶ Hoc ideo. in fi. adde de hoc no. ā. e. q. vij. c. j.
ℂ Cum ergo pħibeātur. vt. ā. c. c. ij. ¶ Prohibentur. ā. c. pri.

ℂ Questio. xj.

Ab accusato vero.

Hec questio diuiditur in tres partes. † In prima quarum
1 probat per tria. c. quod accusatus accusare nō pōt de minori vel de pari priusq̄ se probauerit innocentē: potest tamen libellum iudici porrigere. Jo. de. ℂ In glos. j. ibi. ¶ Non potest. adde. ff. de adul. l. si maritus. §. pscriptionē. ¶ In ea. glo. in fi. adde de hac materia no. C. qui acca. nō pos. l. j.

1 Eganda. ¶ Aduersarij autē est eos repellere: si vellent ad sequētia pcedere: si etiā ipse velit eos recipere iudex debet eos repellere & nō admittere. ar. ij. q. vij. querendū. c. alieni. xxxj. q. v. indicantē. Lau. de hoc etiam dixi. ā. q. proxi. c. j. ¶ Criminandi. i. criminis inferēdi in pari vel in minori crimine Lau. ante litis cōtest. vel etiā maioris post litis contest. sz Ber. ¶ Premunt. i. premi credūtur Hug. Lau. ¶ Exuerint. accusatoribus deficientibus: vel purgando innocētiā suā si fuerint infamati. Hu. & idē dicit Lau. ¶ Implicant. i. implicari credunt. Hu. ¶ Probauerint altero predictorū modorū. Hu. ¶ Periculosa. ar. q pter pericula vitanda constituunt multa vel diminuunt. xxj. di. denique. xiiij. di. c. j. xxvij. dist. de siracusane. lxiij. dist. cū adrianus. Hu. & Lau.

ℂ In glo. etiā si. ibi. ¶ fm Ray. adde sub. & Hu. qui etiā idez sentit. & eadē rōne & idē videt sentire Inno. vt dixi. ā. c. q. vij. c. j. ℂ In ea. glo. ibi. ¶ Is qui. adde hec lex videt cōtradicere

2 ei qd habet. j. e. c. prius. † Ad hoc dicas q accusatus nō accusat anteq̄ purgauerit suā innocentiā de pari vel minori crimine: vt. j. e. c. negandum: sz de leuiori bene accusat de grauiori: vt in. l. pre. j. e. prius. C. ad. l. iul. de adul. l. adulteriū. & l. quoniaz: vel pōt dici q accusatus de crimine leuiori etiā anteq̄ purgauerit innocē

4 ℂ De pluribus criminibus, adde gl. in c. lucas. ij. q. vij. & gl. initi. de publi. iudi. in prin.

a N omnibus.† hic incipit.ix.pars in qua dicit q ca nonici ſimul deſ comedere dormire & iacere in vno conclaui. Jo.de.& hoc ſic cõtinua de abſtinẽtia mona chorum in.c.pred. pregustanis qua occaſione de mo naſtica &c.vt hic dicit gl. Jo.de.¶ Canonici regulares. nam ca non eſt regula.iij.diſtin.canon.lan.Jo.¶ Scripture Exodi.xx. deutero.v.¶ Licẽtia ſpali vel generali.¶ Magiſtri. hic dicun tur magiſtri priores eorũ vel archipreſbyteri vel prepoſiti vel aliq prelati.qui de his que ad eos ſpectant nihil debent facere ſine eorum licentia Pet.¶ Miniſtris. aſs magiſtris. ſm laur. ¶ In glo.ij.diſt.in fine.adde.dic vt extra de vita & hone.cler. quoniã &c. ¶ In gl.i.prelatis.in fine.adde in euãgelio qui ma ior veſtrum eſt ſit miniſter veſter.

n Alius.hic incipi.x.pars di. Jo.de.¶ Cantare.xxij.q. clericum.

n On oportet.

l On oportet.† a ſpectaculis in pre.c.clericos prohi buit.ſed q quandoq clerici cauſa varia & diuerſa ſpe ctandi in remotas prouincias ſolent pficiſci ideo bre uiter ſubnectit q clerici iter peregrinationis nõ ſuſci piãt ſine licentia epiſcopi.nec layci ſine literis eius. P. & inci pit hic.xi.pars diſt. Jo.de.¶ Proficiſci ſic.xx.q.iiij.§.vlt.in ſi. ¶ Lyricum.verſic.formata has literas dat epiſcopus vt legi.& 2 no.ã.lxviij.diſt.inter.¶ Proficiſci.xx.qõ.iiij.in ſi.dicit tay.† q quilibet ſacerdos poteſt ſuo parrochiano imponere & iniunge re penitentiam per mundum cum baculo cubitali & ſcapulari vel veſte aliqua ad hoc cõſueta & eſt ratio quia non inuenit ſibi prohibitum niſi conſuetudo eſſet contraria in aliqua eccleſia.& hoc ipſe no.in ſua ſum.ti.de peni.& re.§.ſpecies penitẽtia &c. & idem no.in ſum.gof.eo.titu.§.publica penitentia.ſed illa lite ra & etiam litera rubea huius.c.videtur cõtraria:& quod nota. lxxi.di.primatus.extra de offi.ordi.cõquerente.& de exceſ.pre. accedentibus.ſed ſm Hug.qui dicit q non debet aliquis ire ſine literis ſui epiſcopi cõgrue intelligitur quod non debet ire ad ſuſcipiendum ſacramenta vel ordines:& hoc ipſe no.in pre.

a c.primatus*.& q ſacerdos talem penitentiam imponere poſſit nõ videtur niſi haberet ab epiſcopo poteſtatem:q in huiuſmo di criminibus eſt ad epiſcopum recurrendum:& hec opinio ap probatur in repertorio Gul.duran.vbi tractat de peni.& remi. §.ſequitur videre pro qbus ibi videre poteris. ¶ In gl.C.de eden.in ſi.adde.de hoc no.ã.viij.q.viii.c.i.in principio.

T Acere.qm clerici aſpectum nõ reſpuunt mulierum & mulieres per fucum clericos alliciunt ad aſpectum ideo poſtq egit de ſpectaculis clericorum. ſubdit de fu co mulierum:& incipit hic.xij.pars diſt.in qua dicitur nulla debet ponere vnguentũ in faciẽ nec ligaturas in aures. ¶ Figmẽtis.i.coloribus fictitijs.¶ Appareat.i.vir ſine mari tus.¶ Quibus ſolũ eas oportet cogitare quomodo eis pla ceant vt econuerſo.extra de cler.cõiug.diuerſis.¶ Execranda verſ.¶ Superſtitio.id eſt ligature hec ſunt ad ſuperſtitionem. ¶ In aures.ſic.xxvi.q.ij.c.illud.&.ſicut eſt vna pe. ¶ In gl. i.a iuris.ibi.¶ Extricatas adõ.i.adinuicẽ ſeparatas ſm Accur.

E ſpiritu.hic incipit.xiij.pars diſt.in qua dr q a ſpiri tuſancto omnia perficiuntur & ſine illo nullum bonum & ideo Gratianus poſuit in fine iſta duo.c. de ſpiritu ſancto vt etiam reprobaret quoſdam hereticos qui dicunt q ſpiritusſanctus non procedit a filio qui male dicunt.

b Jo.de.* ¶ In euangelio Jo.xvi.& xvii.¶ Ipſe eſt Joan.xiiij. ¶ Denique.¶ Alia expoſitio euãgelij.¶ Annũciabit. Jo.xvi. ¶ In gl.cum omnia.in ſi.adde.dic planius cum tria ſint circa que verſatur eccleſiaſtice religionis conditio.ſ.miniſteria offi ciorum negotia rerum ſacramenta ſpiritualia:ſm hanc triſor mitatem gratia.operis ſui ſeriem diuidens in nouiſſima de ſa cramẽtis perdocuit.& cum omnia ſacramẽta in virtute ſpiſſan cti perficiantur nõ rite ipſa ſacramẽta miniſtrarentur ſi in ſpũſ ſancti &c.vt dicit glo.ideo omnium ſacramentorum reſeratis ar chanis de ſpiritusſancto duo.c.adiungit vt opere ſuo feliciter cõſummato in ſpiritusſancti benedictione.felicius huius labo rioſi operis querat requiem & gloriam ſempiternam.

Alius.¶ Veritas Jo.xiiij.& xvi.¶ Loquetur ſpi
e ritusſanctus.¶ Voluntate & opere.ſ.c.diſt.in.c.ſin. ¶ Et amplius ver.¶ Veritatis.i.chriſti.ſ.c.proxi. vel q docet veritatem.¶ Dicere.ij.pars.¶ Incorpora lium.i.ſpirituũ qui improprie dicuntur loqui.¶ Digni ſunt.ſ. ea.di.ij.ſemel.¶ Si quid ver.¶ Manans.i.procedens.¶ Scri ptum eſt Joan.vi.¶ Audit a patre & filio.¶ Audiens a patre. ¶ Vbi.Joan.vi.¶ Facientem nam inſeparabilia ſunt opera trinitatis.ſ.c.di.iij.c.viii.& dic vt no.ã.ee.c.i.in prin.in glo. per

c hoc &c.* ¶ In glo.ſicut ibi.¶ Per alia.Adde dic vt no.ſ.q.ij. multis potest.

a V Enerẽde† pater nouit veſtra prudentia graphice ſcriptum eſt omnia quecunq facitis in verbo aut in ope domini no ſtri ieſu chriſti facite gratias agẽtes deo vt hec eliciuntur.ac.xviij.& tranſumptiue ſcribuntur. xxvj.q.v.non licet.&.q.vij.non obſeruetis.in ſi.ad idem. C. de offic.prefec.aphri.l.in nomine.nam ipſo viuimus & mouemur & ſumus.vt leg.in.d.c.nõ obſeruetis.& ab ipſo omne donũ opti mum & perfectum legit deſcendiſſe.vt.i.q.i.exẽplo.iuxta princ. ob quod eidem vt vniuerſaliter influenti ſunt gratie referende. alſs ſi quis aſcribere attentauerit ſue prudẽtie ingenio que poſ ſideret in penuriã maledictus erit.vt dicit Hierony.ſuper ma lach.habetur.xxj.q.i.reuertimini.ad ſi.infinitas igitur benedi ctionis gratias tam deo patri refero ſicut poſſum qui per coe ternum filium ſuum in ſpũſſancti gratia preſens opus ex mul tis & diuerſorum iuriũ voluminibus elaboratum atq contextum.licet per annorum multorum curricula currente milleſimo.ccc.indictio ne.xiij.de menſe ianuarij in feſto illius:de que per auguſtinum ſcriptum habetur proteſtatus eſt vt cecaretur: & cecatus eſt vt mutaretur:mutatus eſt vt mitteretur:& miſſus eſt vt qualia fece rat in errore:talia i fide pateretur.xxiij.q.v.diſplicet.ad ſi.tamẽ vſq perduxit ad ſui gloriam & honorem:nec non veſtre paterni tatis memoriam ſempiternam & vt eſſet medicatio eorum. de quibus dicit apoſtolus ad phili.ij.& habetur in canone.vii.q. i.ſunt in eccleſia.que ſua tantũ querentes nõ que veritati cohe rent duxi aliqua exprehenda cũ diuini numinis hoc volumen decretorũ a pricipio fuerit gloſſatũ iuxta ſua tpa plenius & pfe ctius tñ ſcriptorũ vitio q illorũ qui nõ intellexerũt.ſm qd.b.lau. lo.in ſuis gloſſulis poſuerũt ex quo ſũ dictis gloſſe.que ordina rie nũcupantur cõtexte fuerunt ipſe cõis apparatus corruptus habebat in maxima ſui parte cum alibi ſignarentur ipſe gloſſe q requirat veritas textualis cum etiã aliq errores inſerti fuerũ aliter q ſe habuerit intẽtio cõponẽtis circa ipſius reformatio nem etiam cum omnipotentis auxilio diutius laboraui. vñ ſi aliquas additiones in opere ſignanſ ſup aliquas gloſſas cões q aliter habebanſ q hic cõtineſ.hoc eſt ſm rei veritatẽ.ſicut dz eſſe & nõ ſicut ſe hz cõis corruptio predictorũ ſi ea que in hoc opere ſunt tranſcripta mentis oculis non liuore intuean̄ hic paruulus ſuauius lactabiſ & adultus vberius cibabiſ hic perfectus affluẽ tius delectabiſ:& ideo de tam bono compoſito grãrum referre actiones pro quibus cibus vos pater & oẽs fratres & ſocij mei ſcholaſtici q fragratis ex deſiderio regni dei hoc ſolũ mihi re pẽdatis.immo ex diuina grã acquiratis quatenus viſis cõſi lijs eleemoſynis ceteriſq ſpũalibus auxilijs adiutus eiuſq meritis perpetua venia peccatorũ vobiſcũ ad eterna valeã gaudia p uenire.vbi iam reuelata facie illa vera & coeterna perfruamur ſapiẽtia cũ patre & filio & ſancto ſpiritu per infinita ſecula ſecu lorum.Amen valeat veſtra paternitas quantum placet.

¶ Finis Archidyaconi ſeu Roſarij ſuper decreto.

Regiſtrum.

a b c d e f g h i k l m n o p q r s t v x y z & ꝯ ꝝ.
A B C D E F G H I K L M N O P Q R.
Omnes ſunt quaterniones.excepto R.qui eſt quinternus.

¶ Egregia & elimata cõmentaria Roſarium appellata. Dñi Guidonis de Baiſo Archidyaconi bonon.in volumẽ decre torũ cũ nõnullis adnotationibus ſeu apoſtillis prim reuerẽdi. d. Nicolai ſuperãtij patritij veneti. J.V.doctoris & equitis hie roſolymitani.magis vero rariſſimi & integerrimi iuris pſulti.d. Petri Albignani Trecij a.xxiij.cauſa vſq ad opis calcẽ:addi ta tabula ſeu repertorio.d.Joan.de gradibus. J.V.pfeſſores meritiſſimi:in quo ſummatim oĩa in opere contenta enodanſ. Jn oppido Tridini per dominum Joannẽ de Ferrarijs: alias de Jolitis.Mccccc.xiij.die.vi.Julij.

a ¶ Capitulo primatus. vide extra. Deni. vlt.q ſcipit in liuncie.

b ¶ Jo.de.adõ vt i ſymbolo a thanaſij. incl. quicunq vult ſal uus eẽ.& i cre do i deũ pñẽ.

c ¶ Per h &c. adõ & in cõpre henſibilia pp eo rũ excellentias reſpectu intel lectus nri.nam ſcã verba xpi ñ ſunt hois nõ ſz dei. Et illa humanitas erat organũ diuini tatis iõ nõ pñt ad plenum ab hoibus expli cari aut cõpre hẽdi.qđ pz ex h q a prin.ec cleſie ceperunt ſcti & doctoreſ libros ſcribe re ad explena tionẽ verborũ & ſcrõũ xpi & adhuc ad ple num non ſunt dilucidata imo ſi mũdus dura ret p mille mil lia ãnos.& ſemp ſcriberẽt libri nõ elucidaren tur ad plenũ. q vt ſcpi⁹ di cũ ẽ icõprehẽ ſibilia ſic eius opa & inctiga bil vel eius. vt dicit. N.de ly ra ſupei.c.eua gelij Jo. in ſi. vbi dicit Jo. ſunt aũt & alia multa q fecit ie⁹ q ſi ſcribã tur per ſingla nec ipm arbi tror mũdũ ca pe poſſe eos q ſcribẽdi ſũt li bros.& iõ debe mus ſub iugare & captiuare mẽ tẽ & intellectũ nrm & obſeq re ei⁹ mãdatis & ei aſſentirẽ p fidẽ q eſt in enigmate:cõdẽ venientes ad cõ tẽplatõ.faciead faciẽ ipz xpm ſaluatorẽ nrm. Qui cũ pre & ſpũſſcõ vi. & re. i ſec. ſecul. cui laus & gfa Pe.albi, tre.

ſture ciuitatis ſulco deſignabatur.i.aratro.lxx.diſt.c.vrbes.numero.1.fo.lxxxi.col.ij.

Vſucapit quis aliquid etiam ſi habeat cõſcientiam rei aliene vt habetur.xvi.q.iij.in ſumma.nu.1.fo.ccxxiij.col.iij.

Vſus immoderatus coniugatorum nõ eſt nuptiarum malum: ſed eſt veniale propter nuptiarum bonum.xxxij.q.ij.capitulo.quicquid.in rubro et nigro.

Vſura quid ſit et vnde dicatur.vide.xiiij.q.iij.c.vſura.in tex.et ibi per arc.nu.1.fo.ccvij.col.iiij.

Vſura appellatur ars ſicut officium procuratoris ars appellatur.xlvij.diſt.c.ſicut.nu.6.fo.lij.col.j.

Vſura nõ committitur niſi in mutuo.xiiij.q.iij.c.ſi feneraueris.nume.1.folio.ccvij.colum.iij.

Vſura cõſiſtit in pecunia: et an aliis rebus.lxxxviij.diſ.c.eijciens.per totum.fo.lxxxviij.col.j.

Vſura cõmittitur ſola intentione.ſymonia vero non.et que ſit ratio huius vide.j.q.j.c.ſunt nonnulli.nu.3.fo.ciij.col.iij.

Vſura an ſit ſemper aliquid recipere vltra ſortem.vide.xiiij.q.iij.ca.j.vbi bona gl.quã vide diligenter.

Vſure prohibentur maxime clericis.xlvj.di.c.nõ licet.nu.1.fo.lj.colũ.j.

Vſure ſex cupie quales ſunt et vſq; ad quã ſummam aſcendũt.xlvj.diſt.c.non licet.nu.2.fo.lj.col.j.

Vſure a quibus poſſint exigi.vide.xiiij.q.iiij.c.ab illo.nu.1.et ĩ tex.et rubro.

Vſurarius an teneatur ad reſtitutionem omnium que lucratus eſt de pecunia vſuraria.vide.xiiij.queſtione quarta.capitulo.ſi quis vſuram.nu.2.fo.ccviij.colum.ij.

Vſurarius dr̃ raptor.xiiij.q.iiij.c.ſi quis vſuram.in tex.et per archi.nu.3.fo.ccviij.col.ij.

Vſurarius quidam in extremis conſtitutus cum preſbyter ſibi vellet corpus domini miniſtrare.petit eſt bene ponderatum.xlvij.diſt.c.ſicut hi.nu.4.fo.lij.col.iiij.

Vſurarij et feneratores frequenter ſolent creare litigia.xlvj.di.c.ſeditionarios.nu.3.fo.lj.col.j.

Vſurarij manifeſti illi ſunt in quorum libris rõnum hoc cõtinetur.xlv.di.c.qui ſincera.nu.2.fo.xlix.col.j.

Vſurarij an teneantur edere libros rõnum ſuarum.xlv.diſ.c.qui ſincera.nu.3.fo.xlix.col.j.

Vſurpare quid ſit.vide.lxxj.di.c.primatus.nu.2.fo.lxxv.col.iiij.

Vſurpare quandoq; ſumitur in bonam partem.vt habetur.xxxiij.q.ij.c.hoc ipſum.nu.1.fo.ccciij.col.j.

Vſurpare ea que ad ſedem apoſtolicam pertinent nemo dz.xvij.c.huic ſede.fo.xvj.colum ij.

Vti quid importetur quis dicatur vti iuriſdictione.vide.ij.q.vj.ca.nõ ita.nu.2.fo.cxxiij.col.iij.

Vti peccato alicuius ad bonum an ſit licitũ.vide.xxij.q.j.c.moueat te.nu.2.fo.ccxlviij.col.iij.

Vtens priuilegio quod alteri eſt ſpẽaliter cõceſſum eſt arguendus de temeritate.xvj.q.j.c.hinc eſt.nu.2.fo.ccxxvij.col.iij.

Vtẽs falſo inſtrũ ſi dicat ſe ignoraſſe falſitatẽ cuius an ſit audiendus.xix.di.c.in memoriam.nu.5.fo.xviij.col.iij.

Vtens falſo inſtrũ quod de manu alterius ſe dicit recepiſſe ſcz de manu tabellionis niſi illũ in iudicio exhibuerit an puniatur vt falſarius.xix.di.c.in memoriã.nu.6.fo.xviij.col.iij.

Vterus quid ſit et vnde dicatur: et an ſole mulieres vterum habeant.vide lvj.di.c.naſci de adulterio.nu.4.fo.lxv.col.ij.

Vtilitas quedã cõſiſtit in lucro captando quedã in dãno vitando eodem modo pẽtas dr̃ duplex quedã in lucro obmittendo quedam in dãno nõ.vide.xij.q.iij.c.quicunq;.nu.2.fo.ccj.col.j.

Vtile per inutilem nõ vitiatur.xxxvij.di.c.ſi quid veri.nu.1.fo.xliij.col.j.

Vuarmacẽſis eccle dr̃ mentio.lxxiij.di.c.in noĩe pr̃is et filij et ſpũſancti.in prin.c.fo.lxxvij.colũ.j.

Vulcanus therſites.cacida quales viri fuerunt.vide.lvj.diſ.c.vndecunq;.nu.1.fo.lxv.col.ij.

Vulua dr̃ quaſi valua.i.ianua vẽtris vel q: ſemẽ recipit:vel qz ex ea fetus procedat.lvj.di.c.naſci de adulterio.nu.2.fo.lxv.col.ij.

Vxor dicta eſt quaſi vnxior et quare hoc vide.xxx.qõ.v.c.nec illud nu.2.fo.ccxcix.col.ij.

Vxor cognita ſemper intelligit inuita quo ad cõſenſum prebendũ voto cõtinentie mariti:niſi expreſſe cõſentiat.xxxij.q.v.in ſumma.numer.1.fo.cccx.colum.iij.

Vxor ſi cognoſcit a viro inuita quãuis ſit ſpõſa de pñti adhuc põt mulier intrare monaſteriũ nõ obſtante tali violentia.tc.vide.xxxiij.q.v.in ſumma.nu.2.fo.cccxx.col.iij.

Vxor que non nouit quã vir ingreſſus eſt monaſterium:viro inuito nõ põt ingredi monaſteriũ ſiue religionẽ et ingreſſa põt educi qz nõ tenuit ingreſſus eius.vide.xxxiij.di.c.mulier.nu.1.fo.cccxx.col.iij.

Vxor ſi negat ſe cognitam a viro an ſtetur de hoc verbo viri vel mulieris vide.xxxiij.q.j.c.ſi quis.vbi bonus tex.cum glo.magna:et ibi per archi.fo.ccciij.colum.j.

Vxor ſi ſciebat virum eſſe frigidum ab initio an poſſit petere ſeparationem vide.xxxiij.q.j.c.ſi quis.in gl.ibi ſed quid vbi etiam per archi.nu.1.fol.ccciij.col.j.

Vxor ſi publice monita fuerit cum adultero marito poteſt ante ſententiam eccleſie intrare monaſteriũ ea inuita.xxvij.q.ij.c.agatboſa.nu.4.fo.cclxxxvj.col.ij.et iunge.nu.6.

Vxor non poteſt votum continentie emittere niſi vir eius eandem vitã elegerit.xxvij.q.ij.c.ſcripſit.in rubro et nigro.

Vxor premori ſi votum non fecit poſt mortem viri ſui nubere prohibetur.xxxij.di.c.ſeriatim.nu.4.fo.xxxvij.col.iij.

Vxor an aliqua preſumatur ex nominatione.xxvij.q.ij.c.inuenta.nu.1.fo.cclxxxvij.col.ij.

Vxor an ſit ſeparanda a viro propter impoſſibilitatem coeundi de hac materia tractatur.xxxiij.q.j.c.j.et ſequen.

Vxor legitima an ſit que ſola cauſa incontinentie ducitur hec materia tractatur.xxxij.q.ij.c.j.et ſequen.

Vxor dimiſſa a viro ſuo ſine cauſe cognitiõe debet ad omnia reſtitui.xxxij.q.ij.c.hiſtoria.in rubro et nigro.

Vxor an poſſit facere elemoſynam ſine licentia viri.vide.xxxiij.q.v.ca.quod deo.nu.3.fo.cccxxj.col.j.

Vxor que virum ſuum querit cogere ad malum licite dimittitur.xxviij.q.j.c.idololatria.in tex.et rubro et ibi per archi.

Vxor ſi ingrediatur religionem ſine expreſſa licentia viri:an patientia ſequentis temporis videatur ratificaſſe ingreſſum vxoris.vide.xxxiij.q.v.c.qui vxorem.nu.1.fo.cccxxj.col.ij.

Vxor an poſſit dimittere virum propter crimen ſodomiticum vel propter alia crimina.vide.xxxij.q.vij.c.omnes.nu.2.et.3.fo.ccc.colũ.iiij.iuncto tex.illius capi.

Vxor an ſit que ducitur ad tempus vel ſub conditione vt prolem euitet.vide.xxxij.q.ij.c.connubia.nu.2.fo.ccxcvij.col.j.

Vxor ſi fecerit votum abſtinentie viro permittente an ipſo prohibente mulier teneatur ſeruare tale votum.vide.xxxiij.q.v.c.manifeſtum.in tex.et rubro et ibi per archi.nu.1.fo.cccxx.col.j.

Vxor priuat ſe viro ſuo recedendo a viro auctoritate propria et ſine culpa viri ſui.ſi vxor petat reſtitutionẽ an ſit audienda de hoc vide.xxxij.q.j.c.de benedicto.nu.1.fo.ccxcv.col.ij.

Vxor frangens votum abſtinentie ex precepto viri an mortuo viro teneatur ad votum.vide.xxvij.q.j.c.nuptiarũ.nu.5.fo.cclxxxiiij.colũ.iij.

Vxor adultera an poſt penitentiam poſſit maritum repellere ab accuſatione vel econuerſo vir vxorem.vide.xxxij.q.vj.c.nihil.nu.2.f.ccc.c.ij.

Vxor ſi dederit licentiam viro vt intret religionem an ſufficiat licet ipſa non intret vide.xxvij.q.ij.c.agatboſa.in gl.ij.et ibi per arc.nu.2.fo.cclxxxvi.c.j.

Vxor permittens ordinari virum videtur vouere continentiam.xxviij.di.c.qz ſunt.nu.9.fo.xxxiij.col.j.

Vxor relicta preſbyteri vel dyaconi non poteſt nubere:et ſi nubat qualiter puniatur.xxviij.di.c.ſi ſe.nu.1.fo.xxxiij.col.1.

Vxor polluta per adulterium an mortuo marito poſſit per adulteriũ duci in vxorem.hec materia tractatur.xxxj.q.j.c.j.et ſequen.

Vxor mea in filio quẽ ex alio natũ ſuſcepit in nullo mecum adheat.ergo nec que eum leuat in eo mecum communicabit.xxx.q.iij.c.qui ſpiritualem.nu.1.fo.ccxcij.col.iij.

Vxores tenẽtur ſubeſſe ſuis viris.xxxiij.q.v.c.eſt ordo.in rubro et nigro.

Vxoricida ſi contraxit cum aliqua muliere ignorante tale flagitiũ: an matrimonium debeat ſeparari petente muliere.vide.xxxiij.q.ij.c.interfectores.nu.1.fo.cccxj.col.iij.Et ibi qualiter libellus debet concipi per mulierem ibidem vide.nu.2.

Zacheus interpretatur iuſtus vel iuſtificatus:vel iuſtificãdus: et de illa hiſtoria euangelica vide de con.di.ij.c.quotidie.nu.2.fo.cccxxx.col.iij.

Zelus hoc verbum poteſt ſumi multis modis.vt habetur.l.diſt.c.ſi quis.nu.1.fo.lvij.col.iij.

Zelotes et zelus quid ſint.vide.j.q.iiij.c.dñi itaq;.nu.1.fo.cviij.col.ij.

Zelotypia quid ſit et vnde dr̃.vide.ij.q.iiij.c.cõſuluiſti.nu.8.fo.cxxx.col.iij.

Zizebutus fuit rex hiſpanie religioſiſſimus qui multos infideles conuertit ad fidem.xlv.di.c.de iudeis.nu.3.fo.xlix.col.j. Laus deo.

Regiſtrum.

a b c d e f. Omnes ſunt quaterni.

Explicit repertorium lecture do

mini Guidonis de baiſio vulgo dicti Archidya.ſuper decreto editũ per.J.A.profundiſſimum interpretem dominum Joannem de gradibus:in quo oẽs ſingulares materie in hoc volumine inſerte continent.

Folio.cxxxv.in.c.cum paſtoris.col.ij.nu.6.in linea vbi cadit litera.a.deficit linea vna:que erat locanda intra illud verbũ monaſteriũ et illud verbum vſq; eius linee verba ſunt hec.ſcilicet.

dic qz ſi eſt ibi in expenſis monaſterij obligatur monaſterium.

BIBLIOTECA